

Емілія ЗАЇЗЖЕНА,
вчителька початкових класів
Міцівецької загальноосвітньої школи І–ІІ ст.
Дунаєвецького р-ну Хмельницької обл.

Ми усі – одна сім'я, неповторні – ти і я! (Перший урок у 1 класі)

Мета. Дати нові й розширити одержані раніше поняття про Україну – Батьківщину кожного із нас, як місце на землі, де народилась і виросла людина. Розвивати у дітей почуття любові до рідної землі, вдячність за все, що дає кожному рідний край. Виховувати почуття патріотизму, бажання захищати рідну землю і примножувати її багатства.

Обладнання: папір для малювання кожному учневі, кольорові олівці, карта або глобус, синьо-жовтий прапор, Державний герб, зображений на плакаті.

Хід уроку

Вчитель. Добрий день, мої любі діти,
Ви сьогодні до школи прийшли,
Щоб учитись, співати, радіти
Й світ безмежний пізнати могли.
Навчитесь читати, писати,
В таємничий порините світ,
В казку будете всі мандрувати
Ви у школі з малесеньких літ.
Бо життя чарівне, мов казка,
І дається людині раз.
Не марнуйте його, будь ласка, –
І удача не зрадить вас.

Сьогодні таких діток, як ви, маленьких першокласників, у школи України прийшло дуже багато. Всі вони, як і ви, сядуть уперше за парти і почнуть здобувати знання. А вже нині свято – перше вересня, початок навчання у школах, університетах, училищах, тобто – День Знань! А вчитися нині починають не тільки діти, а й молоді люди та дорослі. А ви це робите вперше, бо дотепер були ще малята. А сьогодні одержали нове звання – школярі, учні! І до школи прийшли, щоб навчитися писати і читати, рахувати і малювати, танцювати і співати, тут весело і радісно, є багато дітей, з якими ви подружитесь.

– Чого б ви хотіли навчитись у школі?

Відповіді дітей.

– Вже сьогодні ви дізнаєтеся багато цікавого. Зверніть увагу на прапорець – це Державний Прапор нашої Батьківщини – синьо-жовтий. А як називається наша Батьківщина?

Відповіді дітей.

– А зараз погляньте на дошку – це Державний Герб України. Як цей знак називається?

Відповіді дітей.

– А як називається столиця України, її головне місто? Відповіді дітей. Вчитель показує краєвид Києва.

– Розкажіть мені вірш про Київ.

Учень. Київ – місто історичне,
Йому пребагато літ!
А воно красиве, вічне,

Серед зелені і квіт!
З нього почалась держава
У прадавні ще часи.
В ньому наша міць і слава,
В ньому предків голоси!

– А як називається місто (село), у якому ми з вами живемо? Відповіді дітей.

– Ви, діти, любите своє місто (село)?

Відповіді дітей.

– А чому ви його любите, за що?

Учні. Бо тут народились, тут мама і тато живуть, тут жили бабуся і дідусь...

Учитель. Правильно, діти, кожна людина любить те місце, де народилась і виросла, бо це батьківський край, він найрідніший, найдорожчий за все на світі і тому зветься – батьківщина. Так само, як мама і тато для кожного з вас найрідніші, так і батьківщина, рідний край, наша Україна – найдорожча і наймиліша, тому що тут ми з'явилися на світ. У кожній людині є свій рідний куточок у великій державі. Усі такі рідні куточки і складаються у велику країну – Україну! Це і є наша рідна Батьківщина. А тепер намалюємо нашу Батьківщину.

– Що ви хочете намалювати, щоб розказати в малюнку, у якій країні ми живемо?

Відповіді дітей. Діти малюють своє бачення Батьківщини. Це ж, звичайно, і хата, і тато з мамою, і котик чи песик, дерева, подвір'я тощо.

– А тепер ми розглянемо ваші малюнки, побачимо, як намалювали ви свою Батьківщину.

Вчитель коментує дитячі малюнки, демонструє їх класу, а діти висловлюють свої думки.

– А хто знає вірш про Батьківщину? Розкажіть, а ми послухаємо.

Діти читають вірші про батьківщину.

Учень. Моя Батьківщина – це хата й калина,
Що виросла біля вікна.
Моя Батьківщина – це вся Україна.
Що в цілому світі – одна!

Учениця. Моя Батьківщина – це предків багато,
Що землю свою берегли.
Стояли за неї до смерті, завзято,
А ворогу не віддали.

Отже, Батьківщина – це та земля, на якій ми народилися і живемо. Як зветься наша Батьківщина? (Україна). А от для інших людей, які народилися не в Україні, а в іншій державі, Вітчизною буде його держава. Наприклад, для того, хто народився і виріс у Польщі, Батьківщина – Польща, а хто з'явився на світ в Японії, Батьківщина – Японія і т. д.

Але кожна людина любить свою Батьківщину, готова для неї все віддати, навіть життя, тільки б вона була вільною, мирною. Так і ми всі, українці, дуже любимо свою Вітчизну, дорогу нашу Україну і прагнемо, щоб вона була вільною і незалежною, щоб ми жили в мирі та злагоді.

Ми здобули незалежність 23 роки тому. Це сталося 24 серпня 1991 року. А тепер кожному з нас треба все зробити, щоб наша держава стала багатою і щасливою.

А що можете зробити для України ви, діти, щоб вона стала крашою? Ви ще зовсім маленькі, але маєте у своїх грудях добре серденько, яке вам підкаже, що робити.

Відповіді дітей, наприклад: посадити квіти й дерева, добре вчитися, розчищати річки та джерельця, щоб довкілля було чистим та красивим.

У ч е н ь. Ми прийшли у світ, щоб жити
Всі на просторі земнім,
Щоб сміятись і радіти
У довкіллі чарівнім.

У ч е н и ц я. Бо життя – це справжнє диво.
Найцінніше над усе.
Глянь довкола! Як красиво!
Сонечко тепло несе!

У ч е н ь. А навколо тебе люди,
Квіти, звірі і ліси.
Різні звуки чути всюди
І пташині голоси.

У ч е н и ц я. А життя – це справжня казка!
Летиться музика і сміх.
Ти ж (запам'ятай будь ласка),
Неповторний серед всіх!

У ч е н ь. Більш таких, як ти, немає
На усій Землі немає!

Мама усмішка світає –
Розступається п'ятьма!

В ч и т е л ь. Батьківщина, як мати, одна-єдина. Вона дбає про нас. А ваше завдання – добре вчитись, щоб іти у світ розумними, мудрими, роботящими. Щоб своїми знаннями та працею в майбутньому приносити користь Україні, захищати її. Треба жити дружно, разом піклуватися, щоб у спільному домі панували мир та злагода. Тоді ми зможемо оберігти і Україну, і всю планету своїми руками!

Вчитель пропонує дітям обвести контур своєї долоні на кольоровому аркуші й акуратно вирізати.

Ось і завершується перший урок. Ви вже школярі. Хай буде щасливим цей день і всі наступні дні й роки вашого навчання. В добрий час, любі діти! А зараз усі встаньмо й візьмімося за руки, щоб утворився віночок. Віднині ми – одна сім'я, велика і дружна, нам вчитися разом одинадцять років. Тому треба жити у мирі та злагоді, заступатися одне за одного, дружити, щоб наше життя було змістовне, насичене добрими вчинками і цікавими подіями.

Д і т и (*стають у коло і беруться за руки, повторюють за вчителем*).

Ми усі – одна сім'я,
Неповторні – ти і я!
Будемо усі дружити,
В злагоді і мирі жити.
Бо життя – це диво, казка!
В ньому є любов і ласка!
Ми прийшли у світ, щоб жити
Й на Землі добро творити!

Під музику діти водять танок і повторюють ці слова.

У матеріалі використано вірші українських поетів.

